

پیش‌بینی خطر زمین‌خوردن سالمندان آسایشگاهی با

استفاده از دو روش ارزیابی عملکردی

مقدمه: با افزایش سن در سالمندان توانایی هایشان کاهش می‌یابد، و این کاهش توانایی‌ها باعث افزایش احتمال زمین‌خوردن و به تبع آن کاهش کیفیت زندگی فرد می‌شود.

هدف این مطالعه شناسایی سالمندان مقیم در آسایشگاه می‌باشد که در معرض خطر زمین‌خوردن برای دستیابی به این هدف از دو روش ارزیابی عملکردی مقیاس تعادل برگ^(۱) و مقیاس تینه‌تی^(۲) استفاده شده و شاخص‌های اعتبار بهترین روش، محاسبه گردید. طرح تحقیق: این طرح یک تحقیق متدولوژیک غیرمداخله‌ای آینده‌نگر، از نوع مطالعه اعتبار افتراقی^(۳) است و برای ارزیابی مقایسه‌ای اعتبار افتراقی دو روش ارزیابی بالینی در سالمندان با و بدون سابقه زمین‌خوردن انجام شده.

روش‌کار: تعادل زمین‌خوردن سالمندان آسایشگاهی در مدت ۶ ماه به صورت آینده‌نگر بررسی شد. در پایان، سالمندانی که در این مدت دو بار یا بیشتر زمین‌خوردده بودند در گروه با سابقه زمین‌خوردن^(۴) و آنهایی که در این مدت زمین‌خوردده بودند در گروه بدون سابقه زمین‌خوردن^(۵) قرار داده شدند.

مشخصات نمونه: نمونه‌ها شامل ۲۱ زن و ۳۳ مرد با میانگین سنی ۷۵-۷۹ سال بودند، (انحراف معیار: ۸/۴۷ و دامنه ۶۱-۹۸) که در فعالیت‌های روزمره مستقل بوده و قادر به ده متر راه رفتن با یا بدون استفاده از وسایل کمکی و... بودند و به طور آگاهانه داوطلب شرکت در مطالعه شدند. اندازه‌گیری‌ها: متغیرهای زمینه‌ای تحقیق عبارت بود از: سن، جنس، استفاده یا عدم استفاده از وسایل کمکی، قد، وزن، تعادل داروهای مصرفی و تعادل بیماری‌ها. متغیر مستقل اصلی سابقه زمین‌خوردن و متغیرهای وابسته نتایج دو روش ارزیابی عملکردی بودند.

نتایج: آزمون *T* مستقل نشان دهنده اختلاف آماری معنی دار میانگین امتیازهای مقیاس تعادل برگ ($P=0.0001$) و مقیاس تینه‌تی ($P=0.0001$) در دو گروه با سابقه زمین‌خوردن و بدون سابقه زمین‌خوردن بود. همچنین نتایج آزمون Logistic Regression نشان دهنده اعتبار افتراقی بسیار بالاتر نتایج آزمون مقیاس بالالنس برگ، نسبت به مقیاس تینه‌تی بود. بررسی شاخص‌های اعتبار روش ارزیابی مقیاس تعادل برگ نشان می‌دهد که توجه به همه شاخص‌های اعتبار بایستی اساس تضمیم‌گری‌های کلینیکی باشد.

واژگان کلیدی: سالمندان/ زمین‌خوردن / روش‌های ارزیابی عملکردی

دکتر احمدعلی اکبری کامرانی

استادیار دانشگاه علوم بهزیستی

و توانبخشی

فتح الله آزادی

کارشناس ارشد فیزیوتراپی

دکتر مهیار صلوانی

استادیار دانشگاه علوم بهزیستی

و توانبخشی

دکتر بهروز کاظمی